UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Specvlvm Magnvm Episcoporvm, Canonicorvm, Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam Secularium quam Religiosorum

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

71. Ab Eruditionis thesauro instructum esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-51447

Visual Library

Pſ.118.
Per qualit. metalli intellige doctrinam, per figuram ſimilit. Patrum, per pondus humilitatum.

ait, *in numiſmate metallum, figura, & pondus* [...]
tur, ita in omni doctore Eccleſiaſtico quid ſequatur [...]
doceat, quomodo viuat.

6. Apoſtolus Paulus tanta loquebatur [...]
cia, vt merito S. Aug. optarit ipſum prædic[...]
audire, & Lycaonij (vt eſt Act.24.) eum M[...]
rium appellarint, tanquam eloquentiæ De[...]
eo diſputante tremefactus ſit præſes Ro[...]
Chryſoſt. (4. de ſacerd.) probat eum vi ſ[...]
quetiæ antequam miracula ederet, Iudæ[...]
Damaſcum colebant confudiſſe, Græcos [...]
taſſe, & ſola eloquentia per id tempus vic[...]
reportaſſe, aduerſus eos qui Antiochiæ [...]
mum ſequi cœpiſſent, Areopagitam vna c[...]
xore ob vim eloquentiæ illius audita co[...]
ſequutum eum fuiſſe, cum Epicureis, cum [...]
diſputationes habuiſſe. In vrbe Theſſ[...]
Epheſo, Corintho, Roma ipſa acriter & e[...]
ter diſputantem multos ad Chriſtum ad[...]
S. Hieron. de eius Epiſtolis ait. *quem* (Paulum [...]
tieſcunque lego videor mihi non verba audire [...]
trua.

1. Cor.2.
Act.26. v. 28.
In modico ſuades me Chriſtianũ fieri, ait Agrippa.
In Apol. ad Panimach.

SIGNVM LXXI.

Eruditione ſe ornare & armare.

NOrunt Clerici ſe egregie à doctrina [...]
tos eſſe debere cum Mal.2. dicatur: La[...]
cerdotis cuſtodient ſcientiam, & legem requirent [...]
eius, quia Angelus Domini exercituum eſt. Et O[...]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſcientiam repuliſti, ego te repellam, ne ſacerdotio garis mihi.

S. Hieron. Epi. 128. ad Fabiolam, Tanta, inquit, *ſſe ſcientia & eruditio pontificis Dei, vt & greſſus & motus, & omnia vocalia ſint, veritatem mente uat, & toto eam habitu reſonet & ornatu, & quid agit, quidquid loquitur, doctrina ſit popu-*

Apoſtolus requirit vt Epiſcopus ſit doctor & dem tantus vel potens ſit exhortari in doctrina, & eos qui contradicunt arguere. Quæ exponens S. Ambroſ. ait: *Sic polleat Epiſcopus ntia, vt non ſolum creditum ſibi populum ſufficienceat, verum etiam cunctarum queat hæreſum conditiones à Catholica repellere Eccleſia, ne ſua impe- imperitos minime doceat, & huiuſmodi caſu præ eueniat illi quod ſcriptum eſt, cæco cæcus ducatū ens ambo in foueā cadunt.* Et S. Hieron. in eun- locum: *Si Epiſcopi tantum ſit ſancta vita, ſibi po- prodeſſe ſic viuens, porro ſi & doctrina & ſermone t eruditus, poteſt ſe ceteroſque inſtruere, & non ſo- inſtruere & docere ſuos, ſed & aduerſarios reper- re, qui niſi refutati fuerint, atque conuicti, facilè t ſimplicium corda peruertere.*

S. Chryſoſtom. (lib. 4. de ſacerdotio) prolixe o- dit Eccleſiæ Antiſtites non modo omnige- doctrina, ſed etiam eloquentia inſigni debere inſtructos & perpolitos. Concilium Triden. git à futuris Epiſcopis vt ſint Doctores vel Li- tiati in Theologia, aut iure Canonico, vel ſal- publicum teſtimonium alicuius Academiæ ibeant, quod idonei ſint ad docendum vel

Theologiam vel ius Canonicum. Adhæc S
pturæ rep ehendunt in Pæ atis imperitiam
56.v.11. *Ipſi paſtores ignorauerunt intelligentiam.*
2.v.8. Sacerdotes non dix runt vbi eſt Dom
& tenentes legem neſcierunt me. Vnde S.G
in paſt.p.1.c.1.ait: Ab imper tis paſtoribus
ſterium paſtorale ſuſcipitur in magna teme
te, quoniam ars eſt artium regimen anim
&c. Paſtorum imperitia voce veritatis in
tur, cum prophetam dicitur: *Ipſi paſtores ig*
runt intelligentiam. Quod rurſum deteſtatu
minus dicens: *Et tenentes legem neſcierunt*
neſcire ſe ergo ab eis veritas queritur, & n
re ſe principatum neſcientem ſe proteſ
quia profecto hi qui ea quæ ſunt Domini
à Domino neſciuntur, Paulo atteſtante q
1.Cor.14. *Si quis autem ignorat, ignorabitur.* Quæ im
38: ſæpe paſtorum meritis congruit, ſæpe ſub
rum, &c.

S Bern. ſer. 76. in Cant. ait: *Quomodo in*
diuinorum educet eloquiorum greges dominic
idiota? Sed etſi doctus quidem fuerit, non ſit
nus, verendum, ne non tam nutriat doctrina
ſterili vita noceat. Temere itaque & in hac part
nus ſubitur abſque ſcientia pariter vitaque laud
S. Iſid. lib.3. de ſummo bono, cap.35. *Sicut*
peccatores miniſterium ſacerdotale aſſequi prohib
ita indocti & imperiti à tali officio retrahuntur
nim exemplis vitam bonorum corrumpunt, iſti
ignauia iniquos corrigere neſciunt. Quomodo
poterunt quod ipſi non didicerunt? Deſinat
cendi ſuſcipere, qui neſcit docere. Ignorantia qu

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſolum vita non congruit ſubiectorum. Et ca. 36. *Tam ta quam doctrina clarere debet Euangelicus doctor: n doctrina ſine vita arrogantem reddit, vita ſine do-na mutilem facit.*

A Gelaſio Papa inſtitutum eſt, vt illiteratos llus præſumat ad clericatum promouere, quia ris carens ſacris non poteſt eſſe aptus officiis, populum Dei docere, cum ignorantia ſit ter omnium errorum. Etiam Ethnicorum erdotes inſigni doctrina ſupra alios ſuæ tionis ſemper effloruerunt. Apud Ægy-os ſacerdotes à rerum ſecularium curis eri fuerunt: A Regibus enim annona il-ad victum aſſignata fuit, quo rerum ar-rum contemplationi vacarent: fuitque eo illuſtris & celebris eorum in toto orbe entia, vt Lycurgus, Pythagoras, Plato, emocritus, & fere omnes Græci qui ſin-lari claruerunt doctrina, in Ægyptum ad erdotes profecti ſint, vt monita, inſtitu-& diſciplinam illorum perciperent. Apud bylonios Chaldæi eorum ſacerdotes illum um in ſua Republica, quem Ægyptio-m ſacerdotes, quondam habuerunt. Ad tum enim Deorum, teſte Dioro Siculo, putati per omnem vitam Philoſophari ſo-ant. Apud Perſas Magi illorum ſacerdo-s maximo in pretio fuere, & id nomen à gnitudine ſcientiæ ſunt aſſecuti.

c illit. diſt. 36.

Ab illis profluxerunt Indorum Gymno-phiſtæ, qui ab omni opere immunes ſoli

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

rerum contemplationi & ſcientiæ fueruntin-
ti, & ſacrificiorum Diis offerendorum cu-
Cæſar. lib. 6. cō. de bello Gall. habuerunt. Apud Gallos Druidæ olim ſa-
dotes habebantur rerum omnium peritiſſimi
Serapion Patriarcha Antiochenus octau-
Petro Apoſto'o ſuorum temporum doctiſſi-
& eloquentiſſimus fuit, & multa ad aliorum
litatem egregie conſcripſit.

Anno 1050. *Humbertus* ex ordine S. Bene-
Conſtantinopolim à Pontifice legatus ad G-
corum Schiſma confutandum, cum Nicet-
greſſus coram Conſtantino Imperatore, ita
diſputando conuicit, vt librum quem conſc-
rat comburere coegerit.

Gregorius XIII. Pont. tanto amore liter-
ſtudia proſecutus eſt, vt ab eius ore hanc v-
ſæpius profectam ferant. *Nullum magis decet*
ſcire quam Romanum Pontificem. *Aeneas Sylui-*
ad pontificatum euectus P.j II. nomen po-
ſurpauit, illud frequenter in ore habuit. *In p-*
homine doctrinam argento, in nobili auro, in pr-
aut rege meris gemmis æquiparari poſſe. Interc-
debent Clerici notitiam canonum habere.
in Ep. *Ignorare, inquit, nunquam licuit ſacerdoti-*
Canonum fuit regulis definitum. Cæleſtinus
Diſt. 38. ca. nulli. *Nulli liceat ſacerdotum Canones ignorare, nec qu-*
facere quod Patrum poſſit regulis obuiare. Greg.
In Paſt. 1. p. c. 1. *quæ Dei ſunt ſapiunt, à Domino ſapiuntur, &*
quæ Dei ſunt neſciunt, à Deo neſciuntur. Notus e-
rſus:

Hoc eſt neſcire ſine Chriſto plurima ſcire.
Qui Chriſtum bene ſcit, ſatis eſt ſi plurima n-

SIGN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN